

Barn som vitner

Barns posisjon som vitner i det nor-ske samfunn hviler i stor grad på den voksne avhørslederens ekspertkom-petanse. Dersom denne kompetansen ikke er relevant, eller metodene ikke er pålitelige, vil barnets rettssikkerhet være truet.

PUBLISERT 1. desember 2004

ANNIKA MELINDER

forsvarte 3. juni 2004 sin avhandling *Perspectives on Children as Witnesses* for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo.

Fire problemstillinger ble utforsket gjennom respective undersøkelser. Den første omhandler 879 aktører som involveres når barn fremstår som vitner i rettsapparatet. Et spørsmål var om aktørene vurderer at visse atferdstegn, utsagn eller metoder er mer pålitelige og bedre egnet til å bruke ved avhør av barn enn andre. Arbeid to og tre er eksperimentelle undersøkelser av de strategiene som benyttes av henholdsvis psykologer og politietterforskere ved intervju av førskolebarn som vitner. Den siste undersøkelsen er en valideringsstudie av en suggestibilitetstest for barn som tidligere ikke har blitt benyttet i norsk sammenheng.

Resultatene viser at norske fagpersoner har et nokså balansert syn på barn som vitner, men at de kliniske faggruppene har en tendens til å akseptere bruk av projektive metoder i større utstrekning enn de andre gruppene. Psykologene stiller vesentlig færre åpne spørsmål og flere direkte spørsmål med utgangspunkt i feilaktig informasjon enn politietterforskerne. Psykologene bruker også mer tid på temaer som ikke har relevans for avhøret, slik som lek. Imidlertid ledet ikke denne bruken av spørsmål til at

barn som ble intervjuet av psykologer ble mindre korrekte i sin gjengivelse av hendelsesinformasjon, men de oppgav flere feilaktige detaljer enn barna som hadde blitt intervjuet av politietterforskere. Den siste studien gir støtte til en to-faktoriell modell for barns påvirkbarhet, og viser at påvirkbarheten øker jo lenger tid som går etter hendelsen som skal gjengis.

Det er nødvendig med høyt kvalifiserte og trente eksperter når barn skal intervjues som vitner. Ekspertene trenger skoling i avhørs- og intervjuteknikk og i utviklingspsykologi. (Se også intervju med Annika Melinder og Svein Magnussen i oktobernummeret.)

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 41, nummer 12, 2004, side